

Izveštaj o radu za 2021. godinu Regionalne agencije za razvoj istočne Srbije – RARIS

UVOD

Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije – RARIS osnovana je 28. marta 2007. na osnivačkoj Skupštini održanoj u Zaječaru, a registrovana 31. maja kao DOO kod Agencije za privredne registre.

RARIS je sa radom počeo 1. jula 2007. god.

Osnivači RARIS-a su gradovi Zaječar i Bor i opštine: Majdanpek, Kladovo, Negotin, Sokobanja, Knjaževac i Boljevac, Regionalna privredna komora, Fakultet za menadžment, Preduzeće za puteve Zaječari Timočki klub.

Programom rada definisana su sledeća strateška opredeljenja RARIS-a:

- Vizija: Balansiran i ujednačeniji regionalni razvoj u Srbiji
- Misija: Stvaranje, podrška i podsticanje regionalnog razvoja i stvaranje stimulativnog poslovnog okruženja u istočnoj Srbiji
- Cilj: Podrška razvojnim inicijativama zasnovana na institucionalnom umrežavanju i partnerstvima koja ima za cilj održivi razvoj istočne Srbije

TERITORIJA I CILJNA GRUPA

RARIS je svoje aktivnosti realizovao na teritoriji istočne Srbije – region Timočke krajine koji se sastoji od gradova Bora i Zaječara i opština: Boljevac, Sokobanja, Knjaževac, Majdanpek, Kladovo i Negotin.

Ciljne grupe RARIS-a su bile:

- Lokalne vlasti i njihove institucije, javna komunalna preduzeća i druge institucije i organizacije u nadležnosti lokalnih vlasti.
- Institucije u funkciji podrške biznis aktivnostima (Regionalna privredna komora, Biznis inkubatori, Udruženja preduzetnika i druge organizacije za podršku biznisu i poslovanju)
- Biznis sektor: preduzetnici, privredna društva, seoska turistička domaćinstva, poljoprivredna gazdinstva, i drugi nosioci poslovnih aktivnosti i poslovne aktivnosti uopšte
- Organizacije građanskog društva i druge organizacije iz lokalne zajednice

ZAKON O REGIONALNOM RAZVOJU

Za rad RARIS-a je od posebne važnosti Zakon o regionalnom razvoju. Po Zakonu o regionalnom razvoju (član 37) Regionalna razvojna agencija je privredno društvo ili udruženje osnovano za obavljanje poslova odnosno unapređenje regionalnog razvoja, koja je akreditovana, u skladu sa ovim Zakonom. Za region južne i istočne Srbije je po Zakonu predviđeno da se akredituju minimum tri Regionalne razvojne agencije.

Na osnovu 41. stav 2. Zakona o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS“, br. 51/09 i 30/10), i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi („Službeni glasnik RS“, br. 55/05, 71/05-ispravka, 101/07 i 65/08), Vlada Srbije je donela UREDBU O UTVRĐIVANJU BLIŽIH USLOVA, KRITERIJUMA I NAČINA AKREDITACIJE I ODUZIMANJA AKREDITACIJE REGIONALNIM RAZVOJNIM AGENCIJAMA. Ovom Uredbom (član 2) utvrđuju se bliži uslovi, kriterijumi i način akreditacije privrednih društava i udruženja osnovanih za obavljanje poslova odnosno unapređenje regionalnog razvoja. Akreditacija se sprovodi radi uspostavljanja pravnog i institucionalnog okvira za planiranje, organizovanje koordiniranje i realizaciju razvojnih aktivnosti u cilju osiguranja kvaliteta i održivosti institucija koje se bave regionalnim razvojem u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju. RARIS je uspeo da postane prva Akreditovana Regionalna razvojna agencija u Srbiji, od 4. maja 2011. godine.

RARIS je takodje uspeo da postane prva Regionalna razvojna agencija koja je obnovila akreditaciju 16. maja 2013 godine, na period od 5 godina. RARIS je ponovo obnovio akreditaciju 19. jula 2018 na period od 5 godina.

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju svake godine Razvojna agencija Srbije vrši vrednovanje rada Akreditovanih regionalnih razvojnih agencija za prethodnu godinu. Razvojna agencija Srbije je rad RARIS-a u 2020. godini vrednovala sa 59,1 poen, sa ocenom "odličan".

U skladu sa primenom Zakona o regionalnom razvoju su aktivnosti RARIS-a bile jednim delom bile okrenute i pomoći u implementaciji Zakona, pre svega kroz Programe koje su realizovali Razvojna agencija Srbije, Ministarstvo privrede i Fond za razvoj a u istočnoj Srbiji ih sprovodio ili učestvovao u sprovođenju RARIS.

Razvojna agencija Srbije je i ove godine učestvovala u sufinansiranju godišnje članarine jedinice lokalne samouprave zavisno od stepena razvijenosti na sledeći način:

- 1) u iznosu od 25% godišnje članarine za jedinice lokalne samouprave razvrstane u treću grupu po stepenu razvijenosti;
- 2) u iznosu od 50% godišnje članarine za jedinice lokalne samouprave razvrstane u četvrtu grupu po stepenu razvijenosti;
- 3) u iznosu od 75% godišnje članarine u devastiranim područjima.

Zahtev za sufinansiranje članarine za 2021. godinu su podnele opštine: Knjaževac i Sokobanja.

RESURSI RARIS-a u 2021. godini

- Ljudski resursi

RARIS je 2021. godinu završio sa Direktorom, 3 projekt menadžera, 3 task menadžera i 2 asistenta (InDoc centar i administracija).

Većina zaposlenih su sa velikim iskustvom na sličnim poslovima, sa širokim spektrom znanja koje je omogućilo pokrivanje veoma široke lepeze programa.

- Prostorno tehnički uslovi

Prostor za rad je obezbeđen u Poslovnom centru Razvojne agencije Srbije u Zaječaru. RARIS je sa RAS-om potpisao ugovor o zakupu poslovnog prostora. Tehnička opremljenost je uglavnom na zadovoljavajućem nivou.

POSEBNE OKOLNOSTI

2021-tu godinu je obeležila pandemija Kovid 19.

Kao i svi drugi, RARIS je imao problema u radu zbog Kovida 19.

RARIS je prilagodio svoje poslovanje u skladu sa propisima i aktuelnim merama a sve u skladu sa primerima dobre prakse.

Tokom godine je RARIS organizovao još nekoliko on-line događaja, radionica i webinarara.

RARIS je dodatno digitalizovao svoje poslovanje tokom 2021-te.

I 2021-va je za RARIS bila godina digitalizacije. Tu smo i da pomognemo regionu na putu digitalne transformacije i industrijska revolucija 4.0.

Strabag je januara 2022 u skladu sa Zakonom o privrednim društvima istupio iz RARIS-a bez potraživanja naknade za udeo, dostavljanjem Izjave o istupanju Društvu. Udeo Strabag-a koji je istupio iz Društva postao je sopstveni udeo Društva po samom zakonu. Ova promena udela je registrovana kod APR-a.

AKTIVNOSTI RARIS-a u 2021. godini

Glavne aktivnosti koje je RARIS realizovao u 2021. su bile:

1. Aktivnosti na regionalnim projektima od strateškog interesa
2. Podrška pripremi lokalnih i regionalnih projekata
3. Priprema i implementacija drugih projekata
4. Podrška MSPP sektoru
5. Implementacija projekata za koje je obezbeđeno eksterno finansiranje
6. Promocija mogućnosti investiranja u region
7. Promocija i zastupanje interesa regiona
8. Edukacija i obuka
9. Jačanje kapaciteta RARIS-a
10. Tržišne aktivnosti

Sledi detaljan pregled po svim aktivnostima:

1. Aktivnosti na regionalnim projektima od strateškog interesa

- a) Regionalni centar za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

Opis potrebe

U regionu je prepoznata potreba da se uspostavi zajednički, regionalni centar za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

Aktivnost

Na projektu se intenzivno radi nekoliko godina:

U 2014-toj je potpisan Sporazum o zajedničkom upravljanju komunalnim otpadom između grada Zaječara i opština Majdanpek, Kladovo, Bor, Negotin, Knjaževac i Boljevac.

U 2015-toj je formirano Koordinacioni odbor za sprovođenje Sporazuma. Koordinacioni odbor koji prati realizaciju Projekta je usvojio Akcioni plan za realizaciju Sporazuma i doneo odluku da će se projekat primarno finansirati kroz primenu Javno – privatnog partnerstva.

Na bazi tih odluka RARIS je oktobra 2015-te potpisao Ugovor sa Fakultetom tehničkih nauka iz Novog Sada za izradu Regionalnog plana upravljanja otpadom, Ugovora za njegovo sprovođenje i strateške procene uticaja regionalnog plana upravljanja otpadom na životnu sredinu. U toku 2018-te je završena njihova izrada i Ministarstvo je dalo saglasnost na Regionalni plan upravljanja otpadom i Stratešku procenu uticaja regionalnog plana upravljanja otpadom na životnu sredinu. Saglasnost za Regionalni plan upravljanja otpadom su na svojim Skupštinama u toku 2018-te godine dali: Kladovo, Zaječar, Boljevac, Bor, Negotin i Majdanpek a u toku 2019-te i opština Knjaževac

23. oktobra 2018 potpisan je Ugovor sa konsultantima za javno – privatno partnerstvo u procesu odabira privatnog partnera – operatera budućeg Regionalnog centra za upravljanje otpadom „Halovo“. Predlog projekta JPP je usvojen na Koordinacionom odboru za sprovođenje projekta 11.10.2018. Krajem 2019-te su opštinska i Gradska veća Zaječara, Bora, Negotina, Majdanpeka i Boljevca, a u prvoj polovini 2020-te su Kladovo i Knjaževac usvojile predlog Projekta JPP i ovlatile Zaječar da ga podnese zvanično državnoj komisiji za JPP juna 2020. Komisija za JPP je u dva navrata dala komentare na predlog Projekta JPP koji se sada usaglašava sa njihovim zahtevima. Ugovor sa konsultantima je istekao

Koordinacioni odbor je 2019 usvojio i Sporazum o zajedničkom upravljanju komunalnim otpadom, koji su potom usvajale i Skupštine opština i gradova pa je i zvanično potpisan 23. oktobra 2020.

Na inicijativu ELIXIR grupe i uz podršku Ministarstva je započet i proces usaglašavanja i izmene Regionalnog plana upravljanja otpadom. Novi Regionalni plan upravljanja otpadom je izrađen 2020-te. U toku 2021-ve su izrađeni Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i Izveštaj o učešću zainteresovanih organa, organizacija i javnosti koji su krajem godine poslali Ministarstvu radi dobijanja saglasnosti

Tokom godine je održano i više sastanaka sa različitim zainteresovanim stranama.

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat:

- Ostvarena dalja podrška Koordinacionom odboru za izgradnju Regionalnog centra za upravljanje komunalnim otpadom u skladu sa njegovim potrebama i odlukama

Ostvareni rezultat:

- Pružena podrška Koordinacionom odboru za izgradnju Regionalnog centra za upravljanje komunalnim otpadom u skladu sa njegovim potrebama i odlukama

b) Standardizacija usluga LER kancelarija

Opis potrebe

Na teritoriji koju pokriva RARIS je aktivno više Odeljenja/Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj (u daljem tekstu: LER kancelarija) na lokalnom nivou. LER kancelarije postoje u: Zaječaru, Sokobanji, Kladovu, Negotinu, Boru i Boljevcu. U Knjaževcu radi Lokalna agencija za razvoj, a u Majdanpeku Fondacija za LER.

LER kancelarije su se u prethodnoj godini, uglavnom, bavile pripremom opštinskih projekata kojima se aplicira za dodatna sredstva po konkursima ministarstava, EU Pro programa i prekograničnih programa.

Aktivnost

U prethodnim godinama realizovane su značajne aktivnosti na polju jačanja LER kancelarija i zaposleni u njima su obučeni za kvalitetni rad, ali potreba za dodatnim jačanjem njihovih kapaciteta je konstantna.

U toku 2021. godine prioriteti su bili

- funkcionalno umrežavanje LER kancelarija sa RARIS-om;
- unapređenje saradnje između lokalnih organizacionih jedinica za LER i stejkholdera na lokalnom nivou;
- dalje jačanje kapaciteta zaposlenih u organizacionim jedinicama za LER.

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat u prethodnoj godini bio je: ojačana mreža lokalnih razvojnih institucija sa RARIS-om i ojačani njihovi kapaciteti u skladu sa potrebama jedinica lokalne samouprave. I pored poteškoća uzrokovanih pandemijom COVID-19, u prethodnoj godini su u pogledu jačanja kapaciteta LER kancelarija ostvareni dobri rezultati, pre svega kroz međusobnu saradnju, redovno informisanje i razmenu informacija.

c) Jačanje regionalne turističke konkurentnosti

Opis potrebe

Razvoj turizma u istočnoj Srbiji je prepoznat kao jedan od strateških ciljeva u svim lokalnim i regionalnoj strategiji razvoja Timočke Krajine i u skladu sa tim predložene su mere i aktivnosti za sledećih nekoliko godina u kojima se ta strateška dokumenta implementiraju. U proteklih nekoliko godina su realizovani projekti koji su skrenuli pažnju na prirodne i kulturne atraktivnosti ovoga kraja koje se polako stavljaju u funkciju razvoja turističkog proizvoda, a region je počeo da postaje prepoznatljiv i investitorima koji žele da ulažu u razvoj turističkih kapaciteta. Identifikovana su tržišta koja iskazuju stalni rast i to pre svega tržišta Bugarske i Rumunije. Poslednje 3 godine izuzetan doprinos vidljivosti i prepoznatljivosti turističke atraktivnosti i turističke ponude istočne Srbije dala je regionalna turistička web platforma „Visit East Serbia“.

Aktivnost

Protekla 2021. godina je za srpski turizam bila dosta bolja od prethodne, imajući u vidu pandemiju i sve mere koje su ograničavale putovanja. Među najtraženijim destinacijama u 2021 u Srbiji, dve su iz istočne Srbije, Sokobanja i Stara planina. Sokobanja je do decembra 2021 godine bila rekorder po broju noćenja domaćih turista (730.204). Iako je i 2021 godina bila teška za turizam, nastavljena je dugoročna i održiva saradnja u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda. Saradnja se odvijala sa svih 8 turističkih organizacija iz regiona. RARIS je sa partnerima iz regiona nastavio dugoročni koncept zajedničke turističke ponude regiona na identifikaciji par „realnih“ turističkih proizvoda, na njihovom definisanju, razvoju i promociji. Saradnja je nastavljena realizacijom zajedničke kampanje TO regiona i RARIS-a na promovisanju destinacije istočne Srbije, nastavljena je realizacije projekta unapređenja regionalne web platforme „Visit East Serbia“ i kroz redovni redovni ciklus edukacija u kome su učestvovali turistički poslenici iz svih 8

opština/gradova iz istočne Srbije na način koje su epidemiološke mere dozvoljavale. U RARIS-u je počeo je sa radom HELP DESK za podršku turizmu koji svim turističkim poslenicima iz regiona pruža informacije i konsultacije iz nekoliko oblasti.

U okviru toga je urađeno:

- Regionalna web platforma „Visit East Serbia“ je imala intenzivnu saradnju sa turističkim organizacijama i muzejima. U okviru saradnje sa turističkim organizacijama je u 2021 predstavila po jednu turističku atrakciju iz svake opštine/grada istočne Srbije, po izboru lokalnih turističkih organizacija. Osim opisa turističke atrakcije i slika, za svaku od njih je urađen i promotivni video materijal. U okviru saradnje sa muzejima predstavljena je po jedna jedna atrakcija iz opštine/grada po izboru muzeja i detaljno je opisan muzej, šta je jedinstveno kod njih, a nema u ponudi drugih muzeja. Uz detaljne opise i fotografije muzeja za svaku od njih je urađen promotivni video material
- Realizovana je zajednička kampanja Turističkih organizacija Sokobanje, Knjaževca, Zaječara, Boljevca, Bora i Kladova RARIS-a na promovisanju destinacije istočne Srbije u periodu maj – juli 2021. Kampanja je realizovana preko društvenih mreža regionalne platforme „Visit East Serbia“ i pojedinačnih TO. Tokom kampanje je podeljeno više od 100 nagrada (26 besplatnih vikenda u istočnoj Srbiji, 28 vožnji brodom, 60 ulaznica za muzeje). Kampanja je i ove godine imala visok odziv, videlo je više od 3.3 miliona ljudi i doprinela odličnoj posećenosti domaćih turista u letnjim mesecima
- Dorađene su regionalne turističke ture i postavljenje na portal „Visit East Serbia“
- Urađena je „Analizu poseta muzejima i turista istočnoj Srbiji u periodu 2015 – 2020 godine“ i predstavljena na sastanku sa muzejima koji su uzeli učešće u izradi analize. Analiza je pokazala da muzeje u istočnoj Srbiji godišnje poseti oko 150.000 turista, a da ih je u periodu 2015 – 2020 posetilo ukupno 808.688 posetioca.
- Urađena je „Analiza smeštajnih kapaciteta i turističkog prometa u turizmu na teritoriji istočne Srbije“. Analiza je pokazala da ukupan smeštajni kapacitet u turizmu istočne Srbije u 2020. godini iznosi 3.010 objekata (hoteli, seoska turistička domaćinstva i domaća radinost), sa 7.320 soba i 11.232 ležajeva. U Analizi je prikazan i turistički promet na teritoriji istočne Srbije u periodu od 1980-2020.godine.
- U RARIS-u je počeo je sa radom HELP DESK za podršku turizmu koji pruža informacije i konsultacije na teme: Izvori finansiranja – nacionalni programi za podršku turizmu i međunarodni fondovi i programi, Korišćenje platforme e-Turista, Digitalni marketing i Pripreme za investicije manjeg obima u oblasti turizma. Korisnici usluga Help Deska mogu biti sadašnji i budući preduzetnici, MSP, udruženja, registrovana poljoprivredna gazdinstva, seoska turistička domaćinstva i fizička lica koji posluju u oblasti turizma. Help Desk je takođe na raspolaganju lokalnim samoupravama kao podrška za korišćenje platforme e-Turista.
- Regionalna turistička web platforma „Visit East Serbia“ je kandidovana za prestižnu nacionalnu nagradu „Turistički cvet“ u 2021 godini, koja se tradicionalno dodeljuje za značajna ostvarenja u promociji i razvoju turizma i turističkih usluga, Regionalna turistička web platforma „Visit East Serbia“ je ušla u najuži izbor među 3 najbolje organizacije u zemlji za nagradu u kategoriji 5.1 „Organizacija za doprinos unapređenju turizma“. Nagrade su dodeljivane glasanjem publike i ocenama stručnog žirija

Tokom 2021 godine u procesu uspostavljanja dugoročne i održive saradnje u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda učestvovalo je više od 50 zainteresovanih strana i to:

- Pružaoci usluga u turizmu
- Lokalne turističke agencije
- Institucije nadležene za kulturno istorijske lokalitete i prirodne znamenitosti

- Strukovne i druge organizacije

RARIS je dodatno unapredio Regionalnu turističku web platformu „Visit East Serbia“ sa ciljem da aktivno promoviše turističku ponudu istočne Srbije i predstavi turistima najbolje što naš region ima. Web platforma se sastoji od:

- web sajta www.visiteastserbia.rs
- facebook strane na srpskom <https://www.facebook.com/visiteastserbia>
- facebook strane na engleskom: <https://www.facebook.com/visiteastserbiaint/>
- instagram naloga <https://www.instagram.com/visiteastserbia>
- YouTube kanala <http://skr.rs/dUr>

Web platforma je postavljena u junu 2018-te godine, u saradnji sa 8 turističkih organizacija istočne Srbije.

Danas je Platforma odlično pozicionirana i jedna od najpoznatijih u Srbiji

- Facebook stranica „Visit East Serbia“ ima više od 59.000 pratilaca i po tome je ubedljivo najpraćenija turistička stranica u regionu i prva tog tipa u Srbiji
- u 2021-toj godini objave na Facebook stranici „Visit East Serbia“ je videlo više od 4,1 . miliona ljudi a na Instagramu više od 117.500 ljudi
- Sajt je imao 157.480 poseta koji su pogledali 1.982.814 stranica
- Platforma uživa i veliko poverenje privatnog sektora, čak 21 objekata smeštaja je poklonilo potpuno besplatno više od 40 noćenja kroz promocije na Platformi u toku 2021 god.

Turističke karte gradova i opština na sajtu „Visit East Serbia“ preuzelo je i štampalo više od 27.612 ljudi

Ostvareni rezultati u 2021.

Očekivani rezultat:

- Nastavljen proces dugoročne i održive saradnje u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda
- Unapređena regionalna turistička web platforma „Visit East Serbia“
- Formirana baza podataka od značaja za turizam

Ostvareni rezultati:

- Nastavljen je proces uspostavljanja dugoročne i održive saradnje u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda.
- Učešće u procesu uzelo više od 50 zainteresovanih strana (turističke organizacije, pružaoci usluga u turizmu, turističke agencije, institucije nadležne za kulturne lokalitete i prirodne znamenitosti i dr.)
- Unapređena je Regionalna turistička web platforma „Visit East Serbia“ za aktivnu promociju turističke ponude regiona, koja je ušla u najuži izbor za dodelu nacionalne nagrade „Turistički cvet“
- Urađena je „Analizu poseta muzejima i turista istočnoj Srbiji u periodu 2015 – 2020 godine“ i „Analiza smeštajnih kapaciteta i turističkog prometa u turizmu na teritoriji istočne Srbije“.

g) Ruralni razvoj

Opis potrebe

Obzirom na pretežno ruralni karakter regiona, podrška ruralnom razvoju je veoma bitan deo sveobuhvatnog društveno- ekonomskog razvoja regiona. RARIS je od 2010. član u Asocijaciji

RuralNet (Nacionalna Mreža za ruralni razvoj) kroz koju se odvija razmena informacija i koordinacija na nacionalnom nivou i aktivno učestvuje u radu njenog UO kao član.
Aktivnost
<p>RARIS je u prethodnom periodu nastojao da intenzivno radi na projektima i aktivnostima vezanim za ruralni razvoj.</p> <p>U okviru Nacionalne Mreže za ruralni razvoj nastavljeno je sa razmenom informacija i stalnom promocijom aktivnosti vezanih prevashodno za selo i razvoj sela.</p> <p>Nastavljeno je učešće u radu RG za Poljoprivredu i ruralni razvoj, fitosanitarnu politiku i ribarstvo u okviru Nacionalnog konventa o EU i prenos informacija zainteresovanim stranama u istočnoj Srbiji o ovom procesu i njegovom uticaju.</p> <p>U skladu sa napredovanjem LEADER programa u Srbiji, RARIS je pružao redovne informacije i podršku u funkcionisanju dve registrovane lokalne akcione grupe (LAG), u skladu sa iskazanim interesima i potrebama gradova i opština.</p> <p>Nastavljeno je sa promovisanjem IPARD-a i podrškom zainteresovanim za apliciranje. U 2021. godini su objavljeni javni pozivi za meru 1- Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava, meru 3 - Investicije u fizičku imovinu u vezi sa preradom i marketingom poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva i meru 7 – Diverzifikacija poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja.</p>
Ostvareni rezultat u 2021.
<p>Očekivani rezultat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podrška i učešće u mogućim zajedničkim projektima u okviru Asocijacije RuralNet (Nacionalna Mreža za ruralni razvoj). - Pružena podrška najmanje jednoj LAG inicijativi na teritoriji istočne Srbije. <p>Ostvareni rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovisan LEADER program i redovno distribuirane informacije od značaja LAG-u Rtanj (Boljevac i Sokobanja) i LAG-u „Đerdap“ (Kladovo i Majdanpek) - Redovno distribuirane informacije o IPARD programu i pružana savetodavna pomoć zainteresovanim za apliciranje - Pružena podrška u pripremi zajedničkih projekata u okviru Asocijacije RuralNet (Nacionalna Mreža za ruralni razvoj)

h) Uspostavljanje veza sa dijasporom

Opis potrebe
<p>Naš region karakteriše veliki procenat stanovništva na privremenom radu u inostranstvu, Najveći broj njih živi i radi u Austriji, (procene su da ih ima više od 30.000 samo iz ovog regiona), ali ih takođe ima i u Nemačkoj, Švajcarskoj, Francuskoj, zemljama Skandinavije i dr. Iskustvo i ekonomski potencijal naše dijaspore nije dovoljno iskorišćen. Iako veliki broj njih izražava želju da se vrati u zemlju i otpočne neki posao, to se retko dešava. Jedan od osnovnih problema koji se javlja kod kategorije tih ljudi kao potencijalnih investitora je nedovoljna informisanost o mogućnostima i šansama za otpočinjanie i razvoj biznisa u ovom delu Srbije. Čak i oni koji žele da investiraju u Srbiji nisu dovoljno upoznati sa trendovima, propisima i mogućnostima tog ulaganja</p>
Aktivnost
<p>U 2021. godini je digitalna Platforma Dijaspore Biznis Info – RARIS nastavila sa svojim aktivnostima informisanja svojih članova iz dijaspore o uslovima, mogućnostima i prednostima za osnivanje i vođenja biznisa u istočnoj Srbiji kao i Srbiji.</p> <p>Platforma se sastoji od:</p>

- Web stranice Dijaspore Biznis Info
- Viber zajednice Dijaspore Biznis Info
- Facebook stranice Dijaspore Biznis Info

Ova Platforma je prvenstveno namenjena dijaspori koja želi da počne poslovanje u istočnoj Srbiji ili posluje sa istočnom Srbijom. RARIS će dijasporu potpuno besplatno informisati o uslovima, mogućnostima i prednostima za osnivanje i vođenja biznisa u istočnoj Srbiji kao i Srbiji.

U 2021. godini je nastavljena realizacija Projekta Link Up! Serbia II, koji sprovodi Međunarodni centar za razvoj migracionih politika (ICMPD) a finansira Austrijska razvojna agencija (ADA), U okviru projekta projekta je RARIS, kao partner na projektu, realizovao aktivnost mapiranja primera dobre prakse biznisa iz dijaspore u regionu. Juna 2021. godine je održana konferencija Link Up! Serbia II u organizaciji ICMPD. RARIS je na konferenciji prezentovao Priručnik za uspostavljanje institucionalnih mehanizama za saradnju jedinica lokalnih samouprava sa dijasporom.

Sa predstavnicima GIZ se ove godine realizovale aktivnosti (dva online multi-akterska dijaloga) na temu "Značaj uključivanje dijaspore u ekonomski razvoja Srbije". Takođe, u 2021. godini je RARIS kod GIZ-a aplicirao i ušao u pregovore oko angažovanja experta iz dijaspore u cilju podizanja sopstvenih kapaciteta.

Praćenjem preduzetničkih aktivnosti srpske dijaspore iz Austrije, Švajcarske i Nemačke (DACH zemlje), kao i drugih zemalja, ustanovljen je na terenu jedan broj povratnika koji su se vratili u Srbiju i pokrenuli biznis ili preselili deo svog biznisa u istočnu Srbiju.

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat:

- Organizovan najmanje jedan skup sa dijasporom na kome se razgovara o mogućnostima za unapredjenje saradnje
- Pružena savetodavna podrška predstavnicima dijaspore koji pokreću biznis u Srbiji

Ostvareni rezultati u 2020:

- Realizovan skup – konferencija projekta Link-Up Serbia;
- Pružena savetodavna podrška predstavnicima dijaspore koji pokreću biznis u Srbiji

i) Regionalno brendiranje

Opis potrebe

Region istočne Srbije, u uslovima oštre tržišne konkurencije i ekonomskog zaostajanja za razvijenim delovima Srbije, mora sam da preuzme odgovornost za sopstvenu budućnost. Formiranje i uspostavljanje regionalnog brenda istočne Srbije samo je jedan korak napred u tom smislu, ali je on neophodan iz nekoliko razloga:

- Učiniti region istočne Srbije prepoznatljivijim i pozicionirati ga na domaćem, a u kasnijim fazama i na međunarodnom tržištu
- Istaknuti konkurentne prednosti regiona istočne Srbije
- Zainteresovati potrošače za regionalne proizvode i usluge; forsirati „želju“ kupaca da kupuju „svoje“ proizvode.
- Definisati paletu proizvoda i usluga koja garantuje određeni kvalitet

Aktivnost

Tokom 2021, RARIS je produžio važenje već dodeljenih i sklopio 2 nova ugovora o dodeli sertifikata Regionalnog brenda istočne Srbije „Balcanica Superior“. Uslove za pravo korišćenja brenda ispunili su Etno dućan Đurđić iz Sokobanje i Vinarija Mikić iz Negotina. Oni su se pridružili kompanijama koje su status "sertifikovani partner" stekle tokom prethodnih godina, tako da u ovom trenutku RARIS ima 20 sertifikovanih partnera.

Sve informacije o regionalnom brendu Istočne Srbije "Balcanica Superior" nalaze se na sajtu www.balcanicasuperior.rs.

U 2021. godini, dodatno se radilo na promociji samog regionalnog brenda, ali i na promociji sertifikovanih partnera. Ova promocija podrazumevala je intenzivno korišćenje komunikacionih kanala koji su na raspolaganju: sajta i Facebook stranice www.balcanicasuperior.rs, ali i sajtova i Facebook stranica RARIS-a i Visit East Serbia (ovaj poslednji, s obzirom na najveću popularnost i broj poseta, odnosno pratilaca, najpovoljniji je medij za plasiranje poruka koje mogu dopreći do najvećeg broja ljudi). Internet kampanju pratile su i aktivnosti na terenu pa je tako postignut dogovor sa Hotelom Đerdap iz Kladova o postavljanju prodajnog mesta za prodaju proizvoda sertifikovanih partnera.

Unutar regiona, intenzivirana je i kampanja prema poslovnoj zajednici, kako bi regionalni brend postao prepoznatljiviji kod biznis sektora i kako bi se povećao broj sertifikovanih partnera.

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultati u 2021. su bili:

1. Intenzivirana promocija Regionalnog brenda i sertifikovanih partnera

Ostvareni rezultati u 2021:

1. Zaključena su 2 nova ugovora sa kompanijama iz istočne Srbije koje su dobile status „Sertifikovani partner“
2. Regionalni brend istočne Srbije „Balcanica Superior“ konstantno je promovisan preko raspoloživih kanala komunikacije, web sajtova raris.org, balcanicasuperior.rs i visitieastserbia.rs, kao i facebook stranica Balcanica Superior, RARIS i Visit East Serbia

j) Poslovna infrastruktura

Opis potrebe

Neophodno je raditi na jačanju i uspostavljanju nove poslovne infrastrukture kako bi se podigao nivo podrške razvoju preduzetništva

Aktivnost

Tokom 2021-te su nastavljene aktivnosti na ovom polju.

U okviru Projekta koji je finansirao RAS su izrađene Analize mogućnosti unapređenja preduzetničke infrastrukture metalnog sektora i prehrambene industrije u istočnoj Srbiji koja su dale smernice za dalje aktivnosti.

Organizovano je Studijsko putovanje u Industrijski park Nova gradiška na ovu temu.

Potpisani su sporazumi o saradnji sa Centrom kompetencija za napredno inženjerstvo iz Nove Gradiške i Naučno tehnološkim parkom iz Niša.

Organizovan je dolazak Centra kompetencija za napredno inženjerstvo iz Nove Gradiške i tom prilikom potpisan sporazum o realizaciji pilot projekta CERAKT - Knowledge Transfer. Ovaj projekat će omogućiti razmenu stručnjaka iz regiona, razmenu znanja i pripremu daljih zajedničkih projekata.

U saradnji sa zainteresovanim osnivačima inicirana su 3 projekta na čijoj se realizaciji radi:

<ul style="list-style-type: none"> - Tehnološki inkubator u Boru. Za ovaj projekat izrađen Koncept TI koju je izradio Industrijski park iz Nove Gradiške, Hrvatska. Definisana je lokacija budućeg TI. Pružena je pomoć u definisanju koraka za dalju realizaciju projekta i definisanju izvora finansiranja - Trening/Start-up centar prehrambene industrije u Knjaževcu. Pružena je pomoć u definisanju koraka za dalju realizaciju projekta i definisanju izvora finansiranja - Start-up centar u Boru. Pripremljen je detaljan koncept projekta na bazi kojeg grad Bor radi na pribavljanju prostora <p>Osim na ova 3 projekta razgovarano je i sa drugim osnivačima zainteresovanim za identifikaciju i pripremu projekata poslovne infrastrukture.</p> <p>Start -up centru u Sokobanji je ponuđen program aktivnosti podrške lokalnoj privredi</p>
Očekivani rezultat u 2021.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastaviti aktivnosti na identifikaciji projekata poslovne infrastrukture u saradnji sa zainteresovanim osnivačima 2. Pružena pomoć u pripremi najmanje 2 projekta
Ostvareni rezultat u 2021.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavljene aktivnosti na identifikaciji projekata poslovne infrastrukture u saradnji sa zainteresovanim osnivačima 2. Pružena pomoć u pripremi 3 projekta

2. Podrška pripremi lokalnih i međuopštinskih projekata

Opis potrebe
<p>Neophodno je pripremiti dovoljno veliki broj kvalitetnih projekata spremnih za finansiranje kako bi se mogla apsorbovati sredstva EU kada budu bila dostupna. U poslednjih par godina povećali su se kapaciteti RARIS da pruži i neposrednu podršku opštinskom i međuopštinskom razvoju kroz kreiranje i razradu projektnih ideja, kroz pomoć pri prioritizaciji projekata, izradi prethodnih studija opravdanosti i studija opravdanosti, kao i kroz pomoć i podršku pri izradi razne druge projektne dokumentacije.</p>
Aktivnost
<p>Predstavnici RARIS pružaju pomoć opštinama u pripremi opštinskih, međuopštinskih i regionalnih infrastrukturnih projekata za dalje finansiranje kroz sledeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoć pri odabiru i razradi projektne ideje • priprema predloga projekta • definisanje ciljeva projekta, aktivnosti i rezultata • pomoć pri određivanju vremenskog plana projekta i budžeta projekta • podrška obezbeđenju sredstava za izradu projektne dokumentacije, odnosno investiciono-tehničke dokumentacije, uključujući idejne i glavne projekte, studije opravdanosti, studije uticaja na životnu sredinu i sl. <p>RARIS je pomagao lokalnim samoupravama da uspostave saradnju za realizaciju infrastrukturnih projekata prema međunarodnim ili domaćim organizacijama finansijskim institucijama ili drugim telima, kao što su: JP Putevi Srbije, SDC, KWF, Ministarstva, GIZ, EU...</p>

RARIS je uspostavio i on line bazu aktuelnih konkursa, javnih poziva, subvencija i grantova <https://www.raris.org/index.php/konkursi-grantovi> . Tokom 2021. god je objavljeno 75 informacija o aktuelnim mogućnostima finansiranja.

O mogućnostima finansiranja RARIS redovno obaveštava e-mailom ključne ljude iz regiona putem mejling liste koja ima 158 kontakta.

U toku 2021. pomoć je pružana za više desetina projekata, od kojih se posebno ističe podrška sledećim projektima:

- Integrisana teritorijalna strategija (Zaječar, Boljevac, Knjaževac, Sokobanja)
- Strategija održivog urbanog razvoja za Grad Bor
- "Uređenje spomen park-šume Kraljevica" u okviru Konkursa Ministarstva turizma
- "Improving and promoting Negotin Cultural Heritage tourism offer" u okviru poziva "Grant Scheme - Improvement of Tourism Products, Offer and Infrastructure of the Lower Danube Region",
- Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom Halovo;
- Razvoju projektne ideje za Tehnološki park u Boru,
- Pripremi projekta Start-up centar prehrambene industrije u Knjaževcu
- Pripremi projekta Start-up centar u Boru
- Uspostavljanje prekograničnog puta vina Duh Balkana
- Unapređenje turističkih sadržaja na odmorištima regionalnih puteva

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat:

- Pružena podrška za najmanje 3 projekata

Ostvareni rezultati:

- Pružena puna podrška za 11 projekata

3. Priprema i implementacija drugih projekata

Opis potrebe

RARIS je nastavio da radi na pripremi različitih predloga projekata u skladu sa potrebama regiona i mogućnostima za obezbeđivanje sredstava za njihovu implementaciju.

Aktivnost

RARIS je tokom 2021 pripremio 9 projekta:

1. Support to competitiveness and tourism development in Eastern Serbia – EU za kulturno nasleđe i turizam - odobren
2. Energy transition trough SEIP networking, podnet na EUKI (European Climate Initiative of the Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety) Call 2021 - odbijen
3. Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave - Fond za uspostavljanje i unapređenje međuopštinske saradnje . Konkurisano projektom: Unapređenje poslovnog povezivanja i jačanje saradnje sa dijasporom u istočnoj Srbiji. Projekat podneo Zaječar u partnerstvu sa Negotinom, Knjaževcem i Boljevcem - odbijen
4. „Digitalizacija kao podrška razvoju turizma istočne Srbije“, konkurisano kod Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija - odbijen

5. CultHerDigit - A walk back in the past. Cultural heritage and digitalization - new horizons and perspectives. Erasmus+, Action Type KA220-ADU - Cooperation partnerships in adult education, - odbijen
6. Projekat: RUSTIK – Rural Sustainability Transitions through Integrating Knowledge
7. Request for collaboration. Call HORIZON-CL6-2021-COMMUNITIES-01-01: Grasping rural diversity and strengthening evidence for tailored policies enhancing the contribution of rural communities to ecological, digital and social transitions. – odobren
8. Madame Peppercookie-Edukacija Za Mikro Poduzetništvo – Erasmus +, Action: Small-scale partnerships in adult education – odbijen
9. "Improving and promoting Negotin Cultural Heritage tourism offer" u okviru poziva "Grant Scheme - Improvement of Tourism Products, Offer and Infrastructure of the Lower Danube Region" – na čekanju

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat: Pripremljeno najmanje 5 međuopštinskih ili regionalnih projekata.

Ostvareni rezultat: Pripremljeno 8 predloga projekata. Od njih 7:

- odobrena za finansiranje njih 2
- odbijena za finansiranje su 5
- za 1 projekta se čeka odluka

4. Podrška MSPP sektoru

U 2021. godini podrška MSPP sektoru je bila ponuđena kroz sledeće programe:

- a) Podrška početnicima u biznisu - START UP
- b) Program Inovativnim MSPP
- c) Mentoring preduzeća
- d) Podrška MSPP za subvencionisane kredite
- e) Podrška izvozno orijentisanim preduzećima – RAS
- f) Pružanje informacija
- g) Konsalting
- h) Obuke
- i) Program podrške razvoju konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i preduzetnika
- j) Promocije
- k) Program podrške ženskom preduzetništvu
- l) Terenska kontrola FZRRS
- m) Tehnička podrška i obrada aplikacija za Kredite za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva usled pandemije COVID – 19
- n) Viber zajednica (VZ) BIZNIS INFO – RARIS

Napomena:

Programi rada sa MSPP sektorom u 2021. godini regulisani su Uredbom o utvrđivanju Programa standardizovanog seta usluga za mikro, mala i srednja preduzeća i preduzetnike u 2021. godini, donešenoj na sednici Vlade Republike Srbije održanoj 21. 01. 2021. godine.

Ova grupa aktivnosti je bila u najvećoj meri podržana sa nacionalnog nivoa kroz tzv „Standardizovani set usluga” - SSU. Standardizovani set usluga za akreditovane regionalne razvojne agencije predstavlja pet grupa standardizovanih usluga, i to:

- 1) informacije
- 2) obuke
- 3) savetodavne usluge
- 4) promociju
- 5) Mentoring
- 6) Terenska kontrola Fonda za razvoj Republike Srbije (FZRRS)
- 7) Paket usluga za mlade i žene preduzetnice

Neposredni korisnici sredstava mogu bile su isključivo akreditovane regionalne razvojne agencije (ARRA), koje je akreditovala Nacionalna agencija za regionalni razvoj (u daljem tekstu: Nacionalna agencija) u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju ("Službeni glasnik RS", br. 51/09 i 30/10) i Uredbom o utvrđivanju uslova, kriterijuma i načina akreditacije za obavljanje poslova regionalnog razvoja i oduzimanja akreditacije pre isteka roka na koji je izdata ("Službeni glasnik RS", br. 74/10 i 4/12).

Program sprovodi Ministarstvo privrede u saradnji sa RAS. Finansijska podrška preduzetnicima realizovana je kroz programe Ministarstva privrede. Kroz te programe na teritoriji Borskog i Zaječarskog okruga su opredeljena sredstva za 1 preduzetnika u ukupnom iznosu od 414.720,00 dinara kroz program podrške privrednim društvima za promociju izvoza. Za određene pozive nije ispunjen planiran broj prijavi (aplikacija) zbog odustajanja određenog broja preduzetnika ili nedovoljnog broja bodova prilikom ocenjivanja aplikacija. Do odustajanja je došlo zbog nemogućnosti ispunjavanja uslova konkursa. Kroz Program subvencionisane nabavke opreme je 7 MSPP dobilo subvencionisane kredite u iznosu od 15.417.871,68 dinara.

a) Podrška početnicima u biznisu – START UP

<p>Opis potrebe</p> <p>U oblasti istočne Srbije trenutno posluje preko 7.000 preduzetnika i pravnih lica. Najveći deo aktivnosti vezanih za podršku MSP sektoru usmeren je na podršku mladim preduzetnicima i zainteresovanim za otpočinjanje biznisa i olakšavanju pristupa „START-UP” kreditima Fonda za razvoj Republike Srbije i subvencijama za samozapošljavanje NSZ (Nacionalne službe za zapošljavanje). Aktivnost se realizuje u saradnji sa Razvojnou Agencijom Srbije (RAS) koja će pružati sve potrebne informacije i pomoć u vezi realizacije aktivnosti i upravljati procesom finansiranja i nadzora realizovanih aktivnosti.</p>
<p>Ostvareni rezultat u 2021.</p> <p>Očekivani rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovisanje samozapošljavanja kroz počinjanje sopstvenog biznisa kao jedan od modela za rešavanje problema nezaposlenosti u regionu Istočne Srbije • Održano 5 obuka za izradu biznis plana za „Start-Up” kredite i subvencije NSZ • Preko 50 lica zainteresovanih za počinjanje sopstvenog biznisa obučeni za izradu biznis plana za „Start –UP” kredite i subvencije NSZ • Pružena podrška u pripremi aplikacija za preko 5 zahteva za „Start-Up” kredite <p>Ostvareni rezultati:</p>

- Samozapošljavanja kroz počinjanje sopstvenog biznisa kao jedan od modela za rešavanja problema nezaposlenosti u regionu istočne Srbije promovisano kroz držanje promocija, konferenciju za medije i u javnim nastupima
- Održano 12 obuka za početnike u biznisu – Start Up
- Obučeno 145 lica zainteresovanih za započinjanje sopstvenog biznisa i za izradu biznis plana za „Start –UP“ kredite i subvencije NSZ
- Pružena pomoć za izradu 9 biznis planova za kredite Fonda za razvoj i subvencije NSZ

b) Program Inovativnim MSPP

Opis potrebe

Nizak nivo inovativnih brzorastućih preduzeća je takođe jedan od registrovanih problema preduzeća koja posluju na teritoriji Istočne Srbije. Ovaj problem je izazvan i nedostatkom znanja i informacija i nedostatkom finansijskih sredstava u cilju brzog razvoja i uvođenja inovacija. Kroz konkurs na nacionalnom nivou, koordiniran od strane RAS, omogućiće se pružanje podrške kod uspešnih malih i srednjih preduzeća putem finansijske pomoći.

Očekivani rezultat u 2021.

- Pomoć u pripremi prijava za konkurs za razvoj inovativnosti
- Najmanje 1 odobren zahtev sa ukupnom vrednošću od preko 200.000 dinara.

Ostvareni rezultat u 2021.

- U 2021. godini nije raspisivan poseban poziv za podršku inovativnim preduzećima.

c) Mentoring preduzeća

Opis potrebe

U okviru programa nefinansijske podrške preduzećima i preduzetnicima Mentoring preduzeća predstavlja veoma bitnu aktivnost čiji je cilj direktna konsultantska pomoć u podizanju nivoa kvaliteta rada i poslovanja. U zajedničkom radu preduzetnika i mentora realizuju se aktivnosti koje podižu konkurentnost i omogućavaju produktivnije i efikasnije poslovanje preduzeća. Kroz konkurs na nacionalnom nivou, koordiniran od strane RAS, omogućiće se pružanje podrške malih i srednjih preduzeća putem nefinansijske pomoći.

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat:

- Pružena pomoć u pripremi 6 zahteva za mentoring
- Pružena usluga mentoringa izabranim preduzetnicima prema prethodno utvrđenoj dinamici.

Ostvareni rezultat:

- Kroz program RAS Mentoring za MMSPP pružena podrška u pripremi 4 zahteva za Mentoring u okviru SSU 2021. Pružena usluga mentoringa 4 MMSPP u okviru SSU u periodu od avgusta do decembra 2021. u ukupnom trajanju od 85 sati.
- Kroz program RAS Mentoring za Paket usluga za mlade i žene preduzetnice pružena usluga mentoringa za 6 korisnika, sa 189 sati rada na terenu.

d) Podrška MSPP za subvencionisane kredite

Opis potrebe

Kod većeg dela MSP sektora koji posluje na teritoriji istočne Srbije primećeno je da svoje poslovanje uglavnom formiraju u lokalnim okvirima i da veoma mali broj preduzetnika i preduzeća posluje sa lakoćom i bez problema. Subvencionisani krediti za poslovanje kao podrška države, dobar su način da se prošire kapaciteti, zanovi oprema, proširi tržište.

Očekivani rezultat u 2021.

- Promocija programa subvencionisanih kredita za MSPP sektor
- Pružena podrška u pripremi bar 3 aplikacije za subvencionisane kredite koje plasira Ministarstvo privrede preko Fonda za razvoj, RAS i komercijalnih banaka.

Ostvareni rezultat u 2021.

- Održane 12 promocije programa u regionu
- Pružena podrška u pripremi 5 aplikacija za konkurse Fonda za razvoj i RAS
- U istočnoj Srbiji odobreno ukupno 7 kredita za MSP sa subvencijom od 25%, u iznosu od 15.417.871,68 dinara. Od odobrenih 2 preduzeća koristila usluge RARIS-a.

e) Podrška izvozno orijentisanim preduzećima – RAS

Opis potrebe

U okviru redovnih aktivnosti usmerenih na podršku MSP sektoru i ove godine pružena podrška preduzećima i preduzetnicima koji su izvozno orijentisani. Podrška je pružena kroz aktivnosti Razvojne agencije Srbije - RAS. Iskustva pokazuju da ovaj vid podrške još uvek nije dovoljno prepoznat među većim brojem preduzetnika u regionu i da se ne koristi u pravoj meri.

Očekivani rezultat u 2021.

- Promovisani programi podrške izvozno orijentisanim preduzećima
- Pružena pomoć u pripremi aplikacija za najmanje 5 zainteresovanih preduzetnika i preduzeća
- Odobren najmanje 1 zahtev za pružanje podrške izvozu

Ostvareni rezultati u 2021.

- Održano 10 promocija programa podrške RAS i MPRS.
- U 2021. godini program podrške izvozno orijentisanim preduzećima realizovan je kroz programe podrške za promociju izvoza, 1 aplikacija za ove programe iz regiona podržana u iznosu od 414.720,00 dinara .

f) Pružanje informacija

Opis potrebe

Ova usluga obuhvata pružanje informacija MSPP u vezi sa:

- 1) Start-up, odnosno svim neophodnim informacijama vezanim za počinjanje poslovanja;
- 2) nacionalnim programima za podršku MSPP;
- 3) dostupnim izvorima finansiranja (domaćim i stranim) za MSPP;
- 4) pravnim propisima i obavezama MSPP, porezima i taksama, kao i obaveznim formularima;
- 5) informacijama koje se mogu dobiti kroz Projekat „Evropska mreža preduzetništva“ (EEN mrežu) - uslovi za izvoz na inostrano tržište, tehnička pravila i tehnički standardi, transfer tehnologija i znanja, i dr;
- 6) udruživanjem MSPP – formiranje i rad klastera, udruženja i zadruga;
- 7) inovacijama, zaštitom intelektualne svojine;
- 8) standardima kvaliteta;
- 9) mogućnostima stvaranja poslovnih partnerstava;

<p>10) informacijama o specijalizovanim uslugama – upućivanje na specijalizovane pružaoce usluga;</p> <p>11) informacijama o poslovnim i inovativnim inkubatorima;</p> <p>12) drugim informacijama od značaja za poslovanje sektora MSPP</p>
<p>Očekivani rezultat u 2021.</p> <p>1. Redovno pružanje informacija RARIS bazi MSPP koja sadrži više od 3900 ažuriranih kontakata</p> <p>2. Redovno prosleđivane informacije MSPP sektoru</p>
<p>Ostvareni rezultati u 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno informisana baza preduzetnika o aktuelnim dešavanjima u oblasti preduzetništva telefonom, elektronskom poštom, nastupom u medijima i ličnim kontaktom.

g) Konsalting

<p>Opis potrebe</p> <p>Konsalting se bavi direktnom podrškom preduzetnicima u pripremi dokumentacije za apliciranje na konkurse za dodelu finansijskih sredstava, rešavanju problema u poslovanju, povezivanju sa potencijalnim poslovnim partnerima i institucijama, uvođenju inovacija u poslovanje.</p>
<p>Očekivani rezultat u 2021.</p> <p>Očekivani rezultat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružen konsalting za najmanje 40 MSPP sa preko 100 sati provedenih na terenu
<p>Ostvareni rezultati u 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružen konsalting za 42 potencijalnih i postojećih MMSPP sa preko 130 sati provedenih na terenu - 5 MMSPP sa 10 sati konsaltinga kroz SSU 2020, a 37 MMSPP sa preko 100 sati konsaltinga kroz druge projekte koje je realizovao RARIS (ICMPD).

h) Obuke

<p>Opis potrebe</p> <p>Tokom 2021-te obuke koje RARIS pruža postojećim i potencijalnim MSPP su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kako započeti sopstveni biznis – start up paket (u trajanju od dva dana); 2) priprema biznis plana i poslovanje sa bankama (u trajanju od dva dana); 3) pregled standarda kvaliteta i zaštite životne sredine (u trajanju od dva dana); 4) finansijsko upravljanje (u trajanju od dva dana); 5) inovacije – uvod (u trajanju od jedan dan); 6) izvoz – za one koji prvi put izvoze (u trajanju od dva dana); 7) priprema za jedinstveno evropsko tržište (u trajanju od jedan dan); 8) marketing i prodaja (u trajanju od dva dana); 9) informacione tehnologije i poslovanje (u trajanju od jedan dan) 10) investiciona spremnost (u trajanju od dva dana) 11) Elektronsko poslovanje (u trajanju od 1 dan). <p>Navedene obuke vrše se po unapred utvrđenoj metodologiji RAS.</p>
--

Očekivani rezultat u 2021.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> Realizovano je više od 15 obuka sa više od 150 korisnika
Ostvareni rezultati u 2021.
Realizovano je 18 obuka sa 217 polaznika, u sledećim kategorijama: <ul style="list-style-type: none"> 12 obuka za početnike u biznisu sa 145 polaznika (Obuke SSU, modul 1). 1 poslovna obuka E poslovanje i IT u poslovanju sa 15 polaznika 1 poslovna obuka Marketing i prodaja sa 14 polaznika 4 poslovne obuke Priprema poslovnog plana, poslovanje sa bankama i investiciona spremnost sa 43 polaznika

i) Program podrške razvoju konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i preduzetnika

Opis potrebe
U današnjim uslovima poslovanja ukazala se potreba podršci sektoru MSPP u podizanju nivoa konkurentnosti sprovođenjem seta različitih aktivnosti. Ovaj program je osmišljen kao način da se finansijski pomogne sprovođenje određenog seta aktivnosti definisanog uslovima konkursa.
Očekivani rezultati u 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Pomoć u pripremi najmanje 10 aplikacija za učešće na konkursu. Odobreno najmanje 2 aplikacije u vrednosti od najmanje 500.000 dinara.
Ostvareni rezultati u 2021.
<ul style="list-style-type: none"> U 2021. godini nije realizovan program konkurentnosti, već su realizovani pojedinačni programi podrške učešća na međunarodnim sajmovima. Zbog pandemije virusa COVID 19 nije bilo moguće realizovati predviđene aktivnosti.

j) Promocije

Opis potrebe
Promotivne aktivnosti, kao sastavni deo SSU paketa, realizuju se prema aktuelnim dešavanjima, raspisanim konkursima i redovnim aktivnostima RRA.
Očekivani rezultat u 2021.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> Realizovati najmanje 10 promocija prema unapred utvrđenoj metodologiji RAS Informisati najmanje 150 direktnih učesnika promocija o aktuelnim dešavanjima u MMSPP sektoru.
Ostvareni rezultat u 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Održano 13 promocija Informisano preko 163 direktna učesnika u aktuelnim dešavanjima u MMSPP sektoru i preko 2000 korisnika online

k) Program podrške ženskom preduzetništvu

Opis potrebe
U današnjim uslovima poslovanja sve je veća potreba da se ženskom preduzetništvu pruži podrška u podizanju nivoa konkurentnosti sprovođenjem seta različitih aktivnosti. Ovaj program je osmišljen kao način da se finansijski pomogne sprovođenje određenog seta aktivnosti definisanog uslovima konkursa.
Očekivani rezultati u 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Pomoć u pripremi najmanje 5 aplikacija za učešće na konkursu

- Odobreno najmanje 2 aplikacije u vrednosti od najmanje 300.000 dinara.

Ostvareni rezultati u 2021.

- U 2021. godini nije objavljen poseban poziv za podršku ženskom preduzetništvu, već su aktivnosti realizovane kroz Program podrške mladima i ženama preduzetnicama. U Programu je pružena podrška za pripremu 10 aplikacija od kojih je 9 bilo žena. Odobreno je 9 programa podrške od kojih je realizovano 6 (3 žene odustale od učešća u programu). U realizovanim aktivnostima nefinansijske podrške učestvovalo je 5 osoba ženskog pola, a učesnici programa nisu aplicirali za finansijsku podršku.

l) Terenska kontrola Fonda za razvoj Republike Srbije (FZRRS)

Opis potrebe

Terenska kontrola kredita FZRRS, kao sastavni deo SSU paketa, realizuju se prema zahtevima FZRRS, dinamikom usklađenom sa realizacijom aktivnosti FZRRS u smislu odobravanja i realizacije kredita.

Očekivani rezultati u 2021.

Program terenske kontrole u 2021. godini će biti realizovan dinamikom i intezitetom koji je usklađen sa potrebama FZRRS.

Ostvareni rezultati u 2021.

- U 2021. godini obavljena kontrola 17 privrednih subjekata u regionu koji su aplicirali ili dobili sredstva kroz kreditne linije FZRRS.

m) Tehnička podrška. obrada aplikacija i potpisivanje ugovora za Kredite za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva usled pandemije COVID – 19

Opis potrebe

Tehnička podrška, obrada aplikacija i potpisivanje ugovora za Kredite za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva usled pandemije COVID – 19 FZRRS, kao odgovor novonastaloj situaciji realizovani su kao neplanirana aktivnost, a prema zahtevima Ministarstva privrede RS i FZRRS, dinamikom usklađenom sa FZRRS.

Očekivani rezultati u 2021.

Nije planirano

Ostvareni rezultati u 2021.

- RARIS je u 2021. godini realizovao potpisivanje 38 ugovora za COVID 19 kredit u ukupnom iznosu od 81.850.000 dinara odobrenih sredstava.

n) Viber zajednica (VZ) BIZNIS INFO - RARIS

Opis potrebe

U današnjim uslovima digitalizacije poslovanja sve je veća potreba da se potencijalnim i postojećim investitorima, preduzetnicima i poslovnim ljudima brzo i lako prosleđuju informacije i podrška. Ovaj program je osmišljen početkom 2020. godine kao način da se velikom broju korisnika olakša pristup bitnim informacijama putem platforme koju koristi veliki broj ljudi. Pokrenuta Viber zajednica izazvala je interesovanje velikog broja ljudi, a Viber Rakuten je RARIS-u ponudio podršku i partnerstvo u realizaciji aktivnosti. Viber Zajednica BIZNIS INFO – RARIS do kraja 2021. godine informiše preko 1000 članova zajednice u zemlji i dijaspori, a očekivanja su da će se VZ i dalje razvijati.

Očekivani rezultati u 2021.

Nije planirano

Ostvareni rezultati u 2021.

- Uspostavljena poslovno tehnička saradnja sa Viber Rakuten.
- Za 20 meseci postojanja VZ ima više od 1500 članova

- U 2021. godini podeljeno preko 90 korisnih informacija kroz VZ

5. Implementacija projekata za koje je obezbeđeno eksterno finansiranje

Planirano je da RARIS u 2021-toj radi na minimum 3 eksterno finansiranih projekta, i radilo se na 3 projekata koji su eksterno finansirani.

To su sledeći projekti:

I. Diaspora Engagement Framework Technical Assistance to RDA and LGS .

Ovaj grant je realizovan u okviru projekta Link Up! Serbia II čiji je cilj jačanje i posticaj preduzetništva sa i kroz srpsku dijasporu u Austriji, Švajcarskoj i Nemačkoj, olakšavajući pristup znanju, poslovnim mrežama i finansiranju. Link Up! Serbia II projekat finansira Austrijska razvojna agencija (ADA), sredstvima Austrijske razvojne saradnje (ADC) u iznosu od 1.669.454 evra. Projekat sprovodi Međunarodni centar za razvoj migracionih politika (ICMPD) u saradnji sa Ministarstvom za evropske integracije Republike Srbije kao ključnim nacionalnim partnerom, kao i sa drugim ključnim partnerima kao što su 6 regionalnih razvojnih agencija u Srbiji i Privredna komora Srbije.

Geografski fokus u Srbiji: Beograd, centralna, istočna i jugoistočna Srbija.

Dijaspora fokus: Srpska poslovna dijaspora u Austriji, Nemačkoj i Švajcarskoj (DACH zemlje).

Projektna akcija obuhvata 3 segmenta:

A) RARIS je razvio TA pakete za 6 regionalnih razvojnih agencija u 2 grupe regiona:

1. Kompletan paket tehničke pomoći za 3 regionalne razvojne agencije i 10 lokalnih samouprava:

- RARIS - Regionalna razvojna agencija istočne Srbije;
- Regionalna razvojna agencija Šumadije i Pomoravlja;
- Regionalna razvojna agencija „Braničevo i Podunavlje“.

2. Manje TA paketa za 3 RDA ne-osnovne regije:

- Agencija za regionalni razvoj i evropske integracije Beograd;
- Centar za razvoj Jablaničkog i Pčinjskog okruga;
- Regionalna razvojna agencija "Jug".

B) RARIS je izradio „Vodič za uspostavljanje institucionalnog okvira za saradnju sa dijasporom“ za lokalne samouprave. „Vodič“ predstavlja modele o tome kako lokalne samouprave mogu da uspostave interni institucionalni okvir za saradnju sa dijasporom:

C) Pružena pomoć za odabrane opštine (Kladovo, Negotin, Zaječar i Knjaževac) u identifikaciji investicionih mogućnosti i njihovo predstavljanje i promociju. Za svaku od opština je napravljen promotivni film, brošura i investicione prezentacije na 3 jezika (srpski, nemački, engleski)

II. Podrška privlačenju direktnih investicija u istočnu Srbiju

Ovo je projekat koji je finansirao RAS.

Glavne aktivnosti u projektu su bile:

- Obuka za privlačenje direktnih investicija
- Studijsko putovanje na temu „privlačenje direktnih investicija“ u IPNG Nova Gradiška
- Održavanje prezentacije investicionih mogućnosti istočne Srbije u Beogradu septembra meseca. Na prezentaciji je učestvovalo 18 ambasada, dvadesetak stranih kompanija kao i više stranih privrednih komora, bilateralnih poslovnih asocijacija, međunarodnih organizacija, kao i drugih koji se bave investicijama.
- Izrada Metodologije za privlačenje investicija u istočnoj Srbiji
- Izrada Vodiča za investitore u istočnoj Srbiji
- Izrada internet stranice za promociju istočne Srbije kao investicione destinacije www.investeastserbia.org . Na ovoj stranici se trenutno nalazi 43 investicione lokacije i njihov broj se povećava. Stranica je izrađena na 3 jezika: nemački, engleski i srpski
- Promotivna kampanja u štampanim medijima istočne Srbije kao investicione destinacije koja je realizovana kroz objavljivanje plaćenih oglasa u vodećim magazinima i portalima

III. Skills4Jobs - Improving employment opportunities and social inclusion of marginalized groups, by enhancing business environment in Eastern Serbia.

Projekat finansiran od strane Norveške ambasade na Programu Norveška za vas, u okviru javnog poziva: Support to Youth Employment and Social Inclusion in Underdeveloped Areas – CFP 01-2020. RARIS je partner na projektu, vodeći partner je RRA Braničevo – Podunavlje.

Projekat „Veštine za poslove“ realizuje se u 14 manje razvijenih opština u Borskom, Zaječarskom, Braničevskom i Podunavskom okrugu: Kladovo, Negotin, Sokobanja, Knjaževac, Boljevac, Golubac, Žabari, Žagubica, Kučevo, Malo Crniće, Petrovac na Mlavi, Velika Plana, Veliko Gradište, Smederevska Palanka.

Projekat je pre svega namenjen:

- Firmama koje posluju u turizmu i povezanim sektorima
- Nezaposlenim mladima, ženama, ruralnom stanovništvu i predstavnicima ostalih osetljivih grupa

Glavni ciljevi projekta su:

- Unapređenje konkurentnosti i održivosti lokalnih preduzeća u turizmu i povezanim sektorima
- Unapređenje (samo)zapošljivosti mladih i drugih marginalizovanih grupa
- Unapređenje poslovnog okruženja u opštinama Golubac, Veliko Gradište, Negotin, Knjaževac

Projekat je predviđao sledeće glavne aktivnosti:

- Podrška lokalnim preduzećima u industriji turizma i zabave, pružanje obuka, mentorstvo, promotivna kampanja na perspektivnim tržištima Srbije i Rumunije;
- Podrška mladima i drugim marginalizovanim grupama, kroz pružanje različitih profesionalnih obuka u sektoru ugostiteljstva i digitalnog marketinga, početnih treninga i iskustva iz prve ruke o funkcionisanju nacionalnog turističkog tržišta;
- Podrška lokalnim samoupravama, kroz proces unapređenja njihovih lokalnih politika u relevantnim sektorima i širenje najboljih praksi i naučenih lekcija;
- Promocija i vidljivost, uključujući organizaciju 2 konferencije i digitalnu i medijsku promociju projekta.

Projekat je ostvario sledeće rezultate

- najmanje 20 lokalnih preduzeća u industriji turizma i razonode poboljšaće svoju konkurentnost i održivost, poboljšanim poslovanjem, položajem na perspektivnim tržištima i primenom principa dobrog upravljanja;

- najmanje 80 predstavnika mladih i drugih marginalizovanih grupa poboljšaće svoje kapacitete za zapošljavanje i samozapošljavanje, učešćem u profesionalnim obrazovnim programima, od kojih će najmanje 12 naći posao u lokalnim preduzećima;
- 4 ciljne opštine će poboljšati svoje poslovno okruženje, kroz poboljšanje politika JLS i podršku zapošljavanju i socijalnom uključivanju mladih i marginalizovanih grupa, kao i lokalni poslovni razvoj.

6. Promocija mogućnosti investiranja u region

<p>Opis potrebe</p> <p>Nizak nivo investiranja u region značajno usporava razvoj regiona. Ovaj problem ima više uzroka od kojih su najvažniji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loša saobraćana povezanost regiona sa glavnim koridorima • Lokalne samouprave još uvek nisu dobile pravo raspolaganja imovinom • Nizak nivo pripremljenosti projekata za investiranje • Region nije prepoznat kao investiciona destinacija <p>Sve ovo ukazuje na potrebu da se paralelno radi na nekoliko koloseka. RARIS će zajedno sa lokalnim samoupravama i privredom regiona pre svega radi na promociji mogućnosti investiranja u region.</p>
<p>Aktivnost</p> <p>U toku 2021. godine glavne aktivnosti su bile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrađen regionalni vodič za investitore, kao i vodiči za 7 opština, kao i promo materijal na 3 jezika (prezentacije, flajeri/brošure, promo filmovi) • Postavljen web sajt namenjen promociji investicionih mogućnosti istočne Srbije www.investeastserbia.com, na tri jezika (srpski, engleski i nemački). • RAS je pokrenuo proces ažuriranja i inoviranja investicionih projekata iz regiona za potrebe investicione baze koju vodi RAS. RARIS je prikupio i RAS-u prosledio podatke o 25 investicionih lokacija sa teritorije istočne Srbije. • Mapirano 46 investicionih mogućnosti koje su predstavljene i dostupne na sajtu www.investeastserbia.com • Mapirano 17 investicija u turizmu koje su date u posebnoj sekciji na sajtu www.investeastserbia.com • Objavljena 2 javna poziva za prikupljanje investicionih lokacija • Realizovan projekat „Podrška privlačenju direktnih investicija u istočnu Srbiju“ u partnerstvu sa opštinom Knjaževac (finansiran od strane RAS-a) , • Održana investiciona konferencija u Beogradu koja je izazvala interesovanje poslovne zajednice i okupila više od 70 predstavnika ambasada, stranih kompanija, stranih privrednih komora i poslovnih asocijacija, kao i drugih koji se bave investicijama. • RARIS je predstavio investicione potencijale istočne Srbije na Međunarodnoj konferenciji o investicijama koja je održana u Novoj Gradiški, Hrvatska. Konferencija je okupila više od 90 učesnika iz Austrije, Hrvatske, BiH, Crne Gore i Srbije: od investitora, preko predstavnika institucija i organizacija koje pomažu privlačenje investicija do lokalnih samouprava.
<p>Ostvareni rezultat u 2021.</p> <p>Očekivani rezultati:</p>

• Investicioni potencijali regiona dostupniji potencijalnim investitorima, Ostvareni rezultati: • Investicioni potencijali regiona dostupniji potencijalnim investitorima.

7. Promocija i zastupanje interesa regiona

Opis potrebe
Nedovoljni uticaj regiona i opština na mestima gde se odlučuje.
Aktivnost
<p>RARIS je promovisao i zastupao interese svojih osnivača pred domaćim i međunarodnim interesnim grupama.</p> <p>Potrebe regiona su predstavljane različitim političkim, strukovnim i drugim grupacijama iz regiona i dobijena široka podrška za njihovu realizaciju. Potrebe i projekti regiona su predstavljeni na više skupova i u više prilika.</p> <p>RARIS je prepoznat kao primer dobre prakse saradnje lokalnih samouprava, biznisa i drugih organizacija na rešavanju regionalnih problema.</p> <p>RARIS je član Radnih grupa za programiranje programa prekogranične saradnje za novu finansijsku perspektivu EU za period 2021 - 2027 Bugarska – Srbija i Rumunija – Srbija koje su tokom godine definisale programske aktivnosti za naredni period.</p> <p>Tokom 2021-te godine RARIS je nastavio da radi na uspostavljanju bolje saradnje sa dijasporom u Austriji.</p> <p>Tokom 2021. RARIS je nastavio sa praksom aktivnog odnosa po javnošću i sa drugim partnerima, od opština preko različitih Ministarstava, i relevantnih međunarodnih organizacija i ambasada do vodećih firmi.</p> <p>U regionu se RARIS promovisao kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Održavanje investicione konferencije u Beogradu • Održavanje konferencija za štampu • Emitovanja Saopštenja o važnim događajima • Gostovanja na lokalnim medijima • Predstavljanje projekata na lokalnim medijima, • Newsletter-a • Novo postavljenu stranicu na Vikipediji, čime je RARIS postao prva RRA iz Srbije sa stranicom na Vikipediji <p>WEB sajt RARIS-a www.raris.org je u 2021. imao 76.958 posetilaca.</p> <p>Newsletter RARIS-a je u 2021. imao 1 izdanje.</p> <p>Facebook stranica RARIS-a ima 2.411 pratilaca a Instagram stranica 316</p> <p>RARIS je uspostavio dobru saradnju sa drugim Regionalnim razvojnim agencijama u Srbiji i sa njima formirao asocijaciju SARRA – Srpska asocijacija regionalni razvojnih agencija. Posebno je značajna saradnju koju RARIS ima sa drugim Regionalnim razvojnim agencijama iz statističkog regiona Južna i Istočna Srbija u okviru Asocijacije „Jugoistočna razvojna mreža“. Asocijacija ima za cilj da promoviše ravnomerni regionalni razvoj južne i istočne Srbije, dok će regionalne agencije za razvoj koje deluju na toj teritoriji - svojom</p>

međusobnom saradnjom, razmenom iskustava i umrežavanjem doprinositi ubrzanom regionalnom razvoju ovog dela Srbije, kao i čitave zemlje.

Osnivači asocijacije su:

- Regionalna razvojna agencija – "Jug" Niš
- Regionalna razvojna agencija "Braničevo – Podunavlje"
- Centar za razvoj Jablaničkog i Pčinjskog okruga
- RARIS, Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije

RARIS je posvetio pažnju i osetljivim društvenim pitanjima kao što su na primer: rodna ravnopravnost i zaštita životne sredine.

Ostvareni rezultat u 2021.

Očekivani rezultat:

- Problemi, potencijali i ideje istočne Srbije su postali dostupni većem krugu nosioca procesa odlučivanja u zemlji i šire

Ostvareni rezultat:

- Problemi, potencijali i ideje istočne Srbije su postali dostupni većem krugu nosioca procesa odlučivanja u zemlji i šire.

8. Edukacija i obuka

Opis potrebe

Edukacija i obuka je stalna aktivnost RARIS-a koja je i u protekloj godini uspešno realizovana u skladu sa evidentiranim potrebama za obukama i treningom od strane osnivača. Ove godine akcenat bio na treninge i obuke koji su namenjeni lokalnim samoupravama, javnom i NVO sektoru. Dominirale su teme vezane za razvoj turizma, digitalni marketing, biznis plan i sl. Stalno je prisutna potreba da se sa edukacijama nastavi sa ovom i sa ostalim potrebnim temama

Aktivnost

RARIS je u 2021. organizovao različite obuke i treninge:

1. Edukacija iz Digitalnog marketinga, Zaječar, 26. april, 14 učesnika
2. Edukacija iz osnova bavljenja seoskim turizmom, Zaječar, 27. april, 14 učesnika
3. Edukacija za izradu Biznis plana, Zaječar, 28. april, 14 učesnika
4. Edukacija za privlačenje direktnih investicija, Rajac, 27-29. maj, 19 učesnika
5. Edukacija „Kako da započnem biznis“, Zaječar, 7 i 8 septembar, 15 učesnika
6. Edukacija za izradu Biznis plana, Zaječar, 9 i 10. septembar, 15 učesnika.
7. Edukacija „Kako da započnem biznis“, Zaječar, 14 i 15 septembar, 8 učesnika
8. Edukacija za izradu Biznis plana, Zaječar, 16 i 17 septembar, 8 učesnika
9. Edukacija „Kako da započnem biznis“, Zaječar, 21 i 22 septembar, 9 učesnika
10. Edukacija za izradu Biznis plana, Zaječar, 23 i 24 septembra, 9 učesnika
11. Obuka za Digitalni marketing u turizmu i Izvori finansiranja u turizmu, Zaječar, 5. oktobar, 13 učesnika
12. Obuka za Digitalni marketing u turizmu i Izvori finansiranja u turizmu, Negotin, 7. oktobar, 7 učesnika
13. Obuka za Digitalni marketing u turizmu i Izvori finansiranja u turizmu, Bor, 11. oktobar, 13 učesnika

14. Obuka za Digitalni marketing u turizmu i Izvori finansiranja u turizmu, Zaječar, 13. oktobar, 13 učesnika
 15. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista: Zaječar, 14. oktobar, 20 obrađivača podataka iz lokalnih samouprava
 16. Obuka za Digitalni marketing u turizmu i Izvori finansiranja u turizmu, Zaječar, 18. oktobra, 8 učesnika
 17. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Zaječar, 20. oktobar, 11 učesnika
 18. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Negotin, 26 oktobar, 10 učesnika
 19. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Bor 28. oktobra, 7 učesnika
 20. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Zaječar, 23. novembar, 8 učesnika
 21. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Donji Milanovac, 26. novembar, 11 učesnika
 22. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Negotin, 1. decembar, 11 učesnika
 23. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Boljevac, 3. decembar, 17 učesnika
 24. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Knjaževac, 7. decembar, 15 učesnika
 25. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Kladovo, 10. decembar, 15 učesnika
 26. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Sokobanja, 14 decembar, 20 učesnika
 27. Obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, Bor, 15. decembra, 11 učesnika
 28. On-line obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, 17. decembar sa 17 učesnika
 29. On-line obuka za korišćenje turističkog internet portala eTurista, 22. decembra sa 53 učesnika:
- RARIS je u 2021 organizovao dva studijska putovanja:
- Studijsko putovanje privlačenje direktnih inv. Poseta IPNG, CEKOM iz Nove Gradiške i PPID Drenovci – 29 - 30.09.
 - Studijsko putovanje privlačenje direktnih investicija Vojvodina - 21-23.10

Ostvareni rezultati u 2021.

Očekivani rezultati:

- Realizovano 5 treninga/seminara sa najmanje 100 učesnika
- Omogućeno učešće na najmanje jednom treningu u inostranstvu za predstavnike opština

Ostvareni rezultati:

- Realizovano je 29 treninga / seminara sa više od 400 učesnika
- Ove godine nije organizovano učešće predstavnika opština na treningu u inostranstvu zbog Kovid 19, jer ni jedan program sa kojim je do sada takva saradnja ostvarivana nije nudio takvu mogućnost.
- Realizovana su 2 studijska putovanja sa 11 učesnika

9. Jačanje kapaciteta RARIS-a

a) Obuke i edukacije

Opis potrebe
RARIS treba da ojača svoje kapacitete kako bi mogao da pruža bolje usluge svojim osnivačima.
Aktivnost
<p>Jačanje kapaciteta RARIS-a se realizuje kroz sledeće aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trening i obuka zaposlenih i <ul style="list-style-type: none"> • Obuka „Razvoj projektnih ideja, poslovni plan, prekogranično i međunarodno poslovanje“ NALED - 16.06.-17.06. • Radionica „Donor Management and Stewardship“ CATALYST - 03.09. • Radionica „Digital Security - Threats and Protection“ CATALYST - 15.09. • Obuka za početnike u biznisu - 07.09.-08.09. • Obuka „Pisanje biznis plana i rad sa bankama“ - 09.09.-10.09. • "Second Underground4value Training School" COST – Murcia, Spain - 20.09.-24.09. 2. Zaposleni su učestvovali na dva studijska putovanja: <ul style="list-style-type: none"> • Studijsko putovanje privlačenje direktnih inv. Poseta IPNG, CEKOM iz Nove Gradiške i PPID Drenovci – 29 - 30.09. • Studijsko putovanje privlačenje direktnih inv Vojvodina - 21-23.10.
Ostvareni rezultat u 2021.
<p>Očekivani rezultati su bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaposlenima omogućeno učešće na najmanje 5 treninga ili obuka ili studijskih putovanja <p>Ostvareni rezultati su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaposleni su učestvovali na dva studijska putovanja • Zaposleni su učestvovali na 6 treninga

b) Digitalizacija

Opis potrebe
<p>Ova 2021-ta je za RARIS bila godina digitalizacije. Tu smo i da pomognemo regionu na putu digitalne transformacije i industrijska revolucija 4.0.</p> <p>Digitalizacija je proces u kome se informacije (koje su, posle digitalizacije, već u digitalnom obliku) objedinjuju tako da se povežu i lakše koriste, radi pojednostavljenja ili ubrzanja nekih operacija koje su se ranije radile ručno.</p> <p>Praktično, isto ono što se radilo na stari, analogni, „papirni“ način, digitalizacijom je omogućeno da se radi na digitalni način. Nije menjana suština, samo je promenjen oblik, uz brojne prednosti koje računari i umreženost sami po sebi donose, poput automatizacije koja u mnogo čemu zamenjuje ljudski rad.</p> <p>Zahvaljujući digitizaciji i digitalizaciji, informacije su postale lako dostupne za upotrebu na različitim platformama, uređajima i interfejsima. I to je digitalni svet u kome danas živimo.</p> <p>Digitalna transformacija je ono što dolazi nakon digitalizacije, potpuno se razlikuje od kompanije do kompanije, jer iako se koriste iste digitalne tehnologije, suština se tiče transformacije ljudi, promene njihovog načina mišljenja. Digitalizacija je mogla da se dešava</p>

i u okvirima starog, nasleđenog, industrijskog poslovnog modela, a digitalna transformacija je neostvariva u tom okviru, jer zahteva novi, digitalni poslovni model. On je neophodan na putu iz tradicionalne ekonomije u novu, digitalnu ekonomiju.

Digitalna transformacija je proces integracije digitalnih tehnologija u sve oblasti poslovanja, uz radikalne promene u načinu korišćenja tehnologije, ljudi i poslovnih procesa, radi unapređivanja korisničkih iskustava u skladu sa stalnim promenama na tržištu.

Nije pitanje da li RARIS treba da doživi digitalnu transformaciju, već kada će se i po koju cenu to desiti. Što se pre desi, cena je manja.

Aktivnost

- Unapređen je način rada na više online platformi i društvenih mreža: FaceBook, Instagram, YouTube, Viber.
- Unapređena su znanja u oblasti Audio i Vizuelnih online servisa i izrade vizuala i videa
- Stimuliše se učenje kroz rad u sferi digitalnih i online tehnologija.

Ostvareni rezultati u 2021.

- Unapređeno je korišćenje svih digitalnih i online servisa i unapređena su znanja na primeni i realizaciji niza online alata i platformi.